

ARNHEMISCHE SCOURANT.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 1/5 in de drie maanden.

DINGSDAG 28 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van een regel, 1.00, en voor elken regel 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Vereeniging voor het werk der verkiezingen.

Naarmate in de steden, waar kiezers benoemen waren, de stembiljetten gepend worden, moet ieder het groot aantal treffen, dat oningevuld bleef. Het is een bewijs, hoe weinig de Nederlandse burgerij om het haar gegunde stemrecht geeft: en het is geen wonder. Ingerigt gelijk het stemrecht ten gevolge onzer grondwet is, kan men het niet dan natuurlijk vinden, dat de stemgerechtigden, vol wanhoop over de moeilijkheid op hen, welke zij de vertegenwoordigers der natie en dus ook van hen hoort nemen, eenigen invloed n. t. w. te oefenen, het geheel ongebruikt laten. Wanneer zij bedenken, dat in de steden de verkiezingen voor de gemeente-vertegenwoordiging door twee, voor de provinciale door drie, voor de algemeene door vier graden plaats heeft, weigeren zij gebruik te maken van een recht, hetwelk hun geheel denkbeeldig moet toeschijnen.

Hoe natuurlijk die wanhoop ook zij, men handelt verkeerd, wanneer men dit doet, en vrij spel laat voor de mannen van het behoud. Zwak als de invloed der burgerij is op het personeel der regering, blijft het toch verkeerd, dien te verwaarlozen. Naarmate haar minder regten gelaten zijn, behoort zij te ijviger te wezen om die te gebruiken. Juist om die zwakheid, moet zij al hare krachten inspannen. Men handele dan, echter, ook niet langer op zich zelven, maar vereenige zich. De vereeniging zal vergoeden, wat de bijzondere personen aan kracht missen.

Men heeft niet alleen hier te lande het kiezerschap, het lidmaatschap van den stedelijken raad, van de provinciale staten en van de Staten-Generaal als middelen beschouwd, aan dezen of genen eene dienst, eene beleefdheid te bewijzen. Men vroeg daarbij wel naar familie-betrekkingen, naar den toestand van het vermogen, men zocht wel op oud-Egyptische, maar ook op oud-Nederlandsche wijze die betrekkingen in de familie erfelijk te maken; — maar of de gekozen man de bekwaamheid had, of hem de zaak zelve aan het hart lag, zoo men daaraan dacht, werd het slechts als bijzaak beschouwd: want men kan toch iemand van zoo veel aanzien, van zoo veel vermogen, wiens

vader dezelfde betrekking gehad had, zonder onbeleefdheid niet voorbijgaan. Men dankt aan die handelwijs den toestand, waarin wij verkeerden. Maar die zal veranderen, zoodra zij, die opene oogen hebben voor de wenschen en behoeften des lands, zich vereenigen en zich niet langer door zulke weinig afdoende redenen laten leiden, maar vragen, wie de man is, die het best tot verwezenlijking der beginselen, van welker waarheid zij zich overtuigd hebben, zullen medewerken. Niet langer personen moeten begunstigd, moeten voortgeholpen worden, maar beginsels behooren op den voorgrond gesteld te worden. Daartoe moet men zich vereenigen. Wil men de mannen van het behoud hetzelfde doen, zoo veel te beter; laten zij eene vlag kiezen; spoedig zullen zij ontdekken, hoe weinig die hen beschermt.

Er heerscht bij ons eene verkeerde vrees tegen zulk eene vereeniging: velen, die het met de zaak opregt meenen, werpen liever, zonder nut voor iemand, hunne stem weg, dan zich in te laten met hetgeen zij kuiperij wanen. Het getuigt van eerlijkheid, maar tevens van bekrompenheid. Ter gunste van personen en in hun bijzonder belang stemmen te werken, dit is kuiperij en ongeoorloofd; want men veronachtzaamt dan de zaak, op welke het aankomt; men verwaarloost zijnen plicht: maar welk kwaad kan het wezen, zich onderling omtrent den persoon te verstaan, die de zaak het best zal, voorstaan? Zoodra men alleen de zaak op het oog heeft, verdwijnt al het verkeerde; want het kwaad zit niet in de vereeniging of de afspraak, maar daarin, dat men bij die vereeniging of afspraak het algemeen belang opoffert aan bijzondere gunst.

Welk eene kracht zulk eene vereeniging geeft, heeft het Amsterdamsche voorbeeld getoond. Wanneer het voorbeeld, daar gegeven, algemeen zal gevolgd worden, zal men niet eene bloote verandering van personeel zien, maar eene verandering van stelsel. Op de personen, aldus gekozen, zal steeds het beginsel werken, hetwelk hunne verkiezing beheerschte. Zij zullen zich herinneren, dat het bij hunne keus om het bereiken van een vast doel te doen was; zij zullen begrijpen, dat hunne kiezers op hen letten en nagaan, in hoe verre zij aan hunne roeping be-

antwoorden: het gevoel van plicht zal bij hen krachtiger werken dan bij de tegenwoordige behoudsmannen. Deze zijn om persoonlijke redenen gekozen: kunnen zij anders dan alles uit een bloot persoonlijk oogpunt beschouwen? Zij zullen meenen, genoeg gedaan te hebben, wanneer zij niet met opzet kwaad gedaan hebben, maar de zaak zal bij hen altijd van ondergeschikt belang blijven.

Bij elke keuze, hetzij voor kiezer, hetzij voor lid van den raad, van provinciale staten of Staten-Generaal, behooren zich dus allen, die hervorming noodig achten, onderling omtrent de beste keus te verstaan. Niet langer wenschen en wachten, maar handelen.

Buitenlandsche berigten.

GRIEKENLAND.

Athene, 21 sept. Gisteren is alhier de minister *Kolettis* overleden, na eene ziekte van 14 dagen. Griekenland verliest in hem een zijner grootste mannen, en het is een gevoelige slag voor dat land, vooral in de tegenwoordige hachelijke omstandigheden. De dood van *Kolettis* is eene gerechte reden tot droefheid voor allen, die de trouw liefhebben, de edele herten vereenen en de waarde des roems nog weten op prijs te stellen. Het door *Kolettis* ondernomen werk blijft wel onvoltooid, maar zijn roem niet.

Athene, 22 sept. De dwangmaatregelen der Porte tegen Griekenland hebben eenen aanvang genomen. De Turksche consuls in Griekenland zijn teruggevoerd. Op alle punten van Turkije hebben de autoriteiten hunne betrekkingen met de Grieksche consuls afgebroken, zoodat de Grieksche onderdanen zich zonder bescherming bevinden. Over ongeveer 14 dagen zal de termijn van een maand afgelopen zijn, na welken de kustvaart verboden is en ook de maatregel zal ten uitvoer gebragt worden. Men kan nagaan welk eene schade dit verbod aan Griekenland zal berokkenen, als men weet, dat de Grieksche kustvaarders in de Turksche havens op meer dan duizend vaartuigen geschat werden, die met 3500 à 4000 matrozen bemannet zijn. De Porte heeft op eene officiële wijze verklaard, dat de meest gestrange maatregelen zullen volgen, in geval de tegenwoordige ongenoegzaam zijn om Griekenland tot de gewenste voldoening te dwingen. Men weet, dat de Porte met deze gestrange maatregelen bedoelt het verbod aan de Grieksche vlag in Turksche havens en van den invoer van Grieksche producten onder vreemde vlag. Indien deze maatregelen ten uitvoer wierden gebragt zonder zij aan de Grieksche marine eenen doodelijken slag te brengen.

DUIJSCHLAND.

Frankfort, 25 sept. Men wil nog altijd, dat tegenwoordig te Petersburg gewichtige buitenlandsche aangelegenheden verhandeld worden. Als grond daarvoor meent men aan, dat de voornaamste Russische gezanten er thans vereenigd zijn, dat de prins van Pruisen in dit jaargetijde, anders daartoe niet toegeschikt, eene reis langs den Rijn doet, en na afloop daarvan zich naar Petersburg zal begeven, al-

waar zich ook prins *Albrecht* en diens zwager, prins *Frederik der Nederlanden*, bevinden. Verder zegt men, dat de keizer van Rusland zich in de maand november naar Weenen zal begeven.

— Volgens onderscheidene berigten, heeft men dit jaar slechts een middelmatig oogst in Rusland.

— H. M. de koningin der Nederlanden is met een talrijk gevolg den 15den te Lucern aangekomen en heeft reeds verscheidene uitstapjes in de wonderschoone bergachtige omstreken gedaan. De Russische gezant, baron *Krudener*, heeft zich van Zurich naar Lugern begeven, om H. M. zijne opwachting te maken.

— Onlangs hebben de jesuiten van de zoogenaamde Boventiitsche provincie te Freiburg eene bijeenkomst gehouden en eenen afgevaardigde benoemd tot de vergadering der orde, welke in november te Rome zal plaats hebben. Elke provincie, waarin het genootschap der jesuiten verdeeld is, benoemt zoodanigen afgevaardigde. Eene vergadering als deze wordt 'altdrie jaren, onder voorzitterschap van den generaal der orde, te Rome gehouden.

— De jongste berigten uit Italië behelzen hoofdzakelijk het volgende: *Modena* heeft, zonder voorafgaand bericht, troepen op de grenzen van Toskane gezonden en de gemeenschap over de grenzen moeilijk gemaakt, zoodat niemand zonder pas uit Toskane in *Modena* mag komen. — De hertog van *Lucca* heeft zijnen staat verlaten, en houdt zich te *Massa* en *Modena* op. Hij heeft een regentschap benoemd. Dit houdt zich onledig met eene vrijere wet op de drukpers, met het reglement op de burgerwacht en de regeling van de, zoo het schijnt, niet luisterrijke financiën des lands. — Men merkt op, dat de bijna gelijktijdige volksbewegingen in *Lucca*, *Livorno*, *Genoa*, *Milaan*, *Messina*, enz., aanduiden het bestaan van een ijverige radicale partij, welke eene revolutie tracht te bewerken. — Een reiziger, die Lombardije bezocht heeft, meldt, dat de gisting daar ook niet gering is, maar in bedwang gehouden wordt door de Oostenrijksche troepen, welke nog gedurig versterkt worden en gedurig heen en weder trekken.

ENGLAND.

Londen, 24 sept. De rijke stoom-sloop *Growler* kapitein *Potbury*, is met 456 vrije negers te *Dome* rarie aangekomen, die zij van de kust van Afrika, in 18 dagen tijds, had overgevoerd, zijnde deze negers allen van slavenhalers gered. Voor hun vertrek geeft men hun te kennen, dat er in de Westindiën werklieden noodig zijn, zoodat de aard van het werk, dat zij daar te verrigten zullen hebben. Men verwacht een gunstigen uitslag van dezen aanvoer en voor de vrije Afrikanen en voor de planters zelf.

— Uit *Dublin* schrijft men aan den *Standard* dat lord *Clarendon*, de lord-luitenant van Ierland, maatregelen heeft genomen, om zooveel mogelijk de herhaling der hartbrekende tooneelen van den vorigen winter te voorkomen. Sedert eenige weken zijn berigten ontvangen, welke doen vreesen, dat de oogst, hoe overvloedig ook, niet toereikend zal wezen voor de groote behoefte en het gemis, veroorzaakt door de ontoereikende opbrengst der aardappelen, niet zal kunnen aanvullen. Vooral de westelijke districten, die reeds zoo veel geleden hebben, gaan weder eene droevige toekomst te ontmoeten.

— De tijdingen uit China hebben een dreigend aanzien. Men vreesde te Hong-Hong, dat aldaar nieuwe onlusten zouden uitbarsten en dat het eiland *Chusan* dit jaar wederom bezet zou worden.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 sept. Van eene ministeriële zijde worden berigten uit Italië medegedeeld, en wel in de eerste plaats uit *Lucca*, alwaar de hertog, onder voorwendsel van voortdurende ziekte, een regentschap heeft ingesteld. Hij heeft daarop zijne staten verlaten, zonder te bepalen hoelang hij afwezig zal blijven. Hij heeft aan de bevolking van zijn voornemen om te vertrekken kennis gegeven, bij een heftig deereet, te *Massa-Ducale* op den 12den september genomen, en den 15den september daar-aanvolgende uitgevaardigd. Dit stuk is ondertekend door den voorszenden minister, den heer *Mazzarosa*. Men wilde, dat de hertog reeds te *Parma* was gezien. Deze gebeurtenis heeft in *Lucca* een zeer ongunstigen indruk te weeg gebracht. De hoofden der bewegings-partij hebben dezelve aangemerkt als een

blijk, dat de hertog afstand deed van het hoog bewind en waren voornemens om eene deputatie te zenden naar Florence, ten einde den groothertog van Toskane te verzoeken om onmiddellijk het hertogdom *Lucca* te doen bezetten. Of die deputatie werkelijk reeds was vertrokken, wordt niet gemeld.

Het door den hertog van *Lucca* genomen deereet behelst slechts twee artikelen. Bij het eerste wordt de staatsraad met het hoog bestuur des lands belast, onder voorzitterschap van den marquis *Mazzarosa*; bij het tweede wordt dit ligchaam uitgenoodigd, om, bij het vaststellen van maatregelen, ter hervorming van den staat, zich zoo veel mogelijk te regelen naar hetgeen in Toskane geschiedt. In dit laatste artikel verkondigt de hertog, echter, dat hij geene door den raad genemene maatregelen zal goedkeuren en bekrachtigen, waarbij zijne regten als soevereine vorst kunnen worden verkort.

Parijs, 24 sept. De plegtige receptie van den Perzischen gezant had leden te *Compiègne* op het paleis in de troonsaal plaats, waar de koning, de koningin en de koninklijke familie ten dien einde bijeengekomen waren. Vervolgens heeft de gezant *Mirza Mohammed-Ali-Kan* zich naar de koningin begeven. Des avonds was er eene voorstelling in den schouwburg. De Perzische gezant, die de voorstelling bijwoonde, scheen er veel belang in te stellen.

— Men zegt, dat de zegelbewaarder aan al de procureurs-generaal eene circulaire gezonden heeft, ten einde hen te verwittigen, dat, aangezien hij vernomen had, dat er zich eene vereeniging gevormd had om de belastingen te weigeren, hij hun gelaste de leden dezer vereeniging op te sporen en in regten te vervolgen.

— De berigten uit het koninkrijk *Napels* stellen den opstand op *Sicilië* en *Calabrië* als nagenoeg geëindigd voor. Ook uit de overige deelen van Italië, zijn geene nadere tijdingen ontvangen.

Parijs, 24 sept. Niemand kent, en zelfs de kaart van Frankrijk vergeet een groot zuidelijk dorp, gebouwd door *Marius*, de algemeene bouwmeester van het zuiden. Sinds *Marius* tijden verschroeit de zon dat dorp: nooit zette er een boom zijn voet; nooit waagde zich een grassalm op zijnen hydrophobischen rotgrond; de mannen zijn er van een seer zwart bruin, de vrouwen van een seer bruin zwart. Het is eene provençaalsche miniatuur van *Senegal*. Nektans vindt men in dat dorp een notaris, die huwelijken sluit, en die het git der twee geslachten vereenigt, als waren zij blank. Die notaris heeft een zoon, dien men gemeenlijk *Tiet* noemt. De *Arthur's* en *Alfred's* hebben op dien zuidelijken rots nog geen spruit geschoten. *Tiet*, daags voor zijn vertrek naar *Parijs*, waar hij de regien zou gaan staderen, ontving den volgenden vaderlijken raad: »Mijn waarde zoon, gij gaat eene stad bewonen, waar de slechte zeden te huis zijn. *Parijs* is een *Babylon*. Neem u in acht, mijn zoon. Wantrouw uwe oogen en uw hart. Mijdt vooral het *Palais-Royal*, dat is een verderfelijk oord; daar heerscht de bende der zedeloze *Lais*; vliedt die bende, volg den cursus van professor *Tissotet*, van professor *Perein de Tassy*, versum geene les der faculteit. Ik geef u honderd vijftig franken 's maands. Ontbijt in het *Café Mornus*, rue des Prêtres; eet bij *Rouget*, rue de Valois; woon rue *Contrescarpe*, *Hôtel de l'Ange-Gardien*. Er zullen u 80 franken overschieten ter aanschaffing van regtsgeleerde werken en om japonnen voor uwe moeder en uwe zuster te koopen.

De jeugdige *Tiet* zeide zijnen vader met droefheid, zijn dorp met blijdschap vaarwel. Opgebracht in de classische letterkunde, had hij veel versen gemaakt op de blonde *Ceres*, de blonde *Juno*, de blonde *Hébé*, de blonde *Helena*, de blonde *Venus*, de blonde *Psyché*, de blonde *Thetis*, en, in zijn dorp, de oogen rondslaande, om ook maar een eenig type van die schitterende schoonheden te ontdekken, had hij slechts vrouwelijke gezigten en haren ontwaard, koolzwart van kleur. Voor *Tiet* was de blonde vrouw een olympisch ideaal; ontsteek ik ooit de huwelijks-fakkels, zeide hij, zoo is het voor eene blonde blond als al de dochters der onsterfelijke goden.

Tiet had, gelijk iedereen, zijn treurspel *Pompeya* gemaakt, met een *Arca*, een droom, en een slot-verhaal; dit verklaart den aard van den stijl dien hij bezigde.

Afgeladen aan het bureau der *Messageries Royales*,

les, vertrouwde hij zijn luttel reisgoed aan een wer en zeide: Begeleid mij naar de rue *Contrescarpe*. Welke? vroeg de sjouwer; er zijn twee ten van dien naam: de eene bij de Bastille, andere bij het Phantheon. Gij moet een flaksmen; de straten *Contrescarpe* liggen aan het der wereld;

Een flaker nemen! dacht *Tiet*; yang ik, so keloos aan, dan halen mijne 150 franken het der maand niet.

— Breng mij naar eene naburige herberg, goedkoope herberg, zeide hij, en dan wandel morgen naar de straten *Contrescarpe*, ter ontdek van het hôtel de *l'Ange-Gardien*.

— Wat gij wenscht, zult gij vinden in de *Crois des Petits-Champs*, zeide de sjouwer.

— Gaan wij, zeide *Tiet*.

— Gaande weg las de jonge dorpeling de uitsborden van de straat *Notre-Dame-des-Victoires*; hij werd rood tot in het wit der oogen, toen links, een smaakvol nithangbord ontwaarde, die verleidelijke woorden: DÉPOT VAN BLONDES.

— Oh! mijne vader had wel regt, riep hij bij zelf uit; wat een *Babel* dat *Parijs*! welk eene schat telooheid van slechte zeden! en hoe slim, zulke nithangbord daar te plaatsen, op den voorbuij van reizigers, die uit het zuiden komen! *Dépot de blondes!*

Na met dien uitroep zijne schuld te hebben gedaan aan de gedachtenis zijns vaders, gaf hij behagelijk aan mythologische denkbeelden over; konde hij zich een olympische glimlach toe, gell Jupiter er geeft aan zijn blond hof.

Den volgenden morgen, na een droom, waar hij als in *Meropos*

Het altaar had zien glanzen met *Hymen's*

fakkels, kleepte hij zich, zoo weinig mogelijk, dorpsch aan en begaf zich met een steelschen en koortsigen schrid naar het huis van het opschrift, rue *Notre-Dame-des-Victoires*. Hij klom den trap op onder het aanroepen van *Flava Cypris*, *Flava Ceres*, *Flava Thetis*, *Flava Juno*, en zijne kniën trilden, toen hij het opschrift der deur herhaald zag in de tweede verdieping, op eene blonde koperen plaat.

Krampachtig opende hij de deur en bevond zich in eene zaal, waar twee bruine vrouwen aan een lesenaar schreven.

Tiet ging naar de minst bruine der twee, en heeschte om zijne afwezige stem te herkrijgen.

— Wat verlangt gij, mijnheer? vroeg de bruine vrouw, terwijl zij zich de zwarte lokken met haren pen ordende.

— Ik — zeide *Tiet*, met de stem eener schim aan den styx, ik verlang... ik zou wenschen... eene blonde.

— Van wat kleur, mijnheer?

— Blond.

— Van wat prijs, mijnheer?

Bij deze vraag rilde onze dorpeling als in doodenood.

— Ik... ik wenschte mij wel een oogenblik te bedenken.

— Bedenk u, mijnheer, antwoordde de bruine vrouw, terwijl zij hare pen en eijfering hervatte.

— Na eenig overleg, naderde *Tiet* den lesenaar weder en zeide:

— Ik zou niet meer willen besteden dan 150 franken.

— Toon aan mijnheer blondes van 150 franken, riep de dame aan een binnentredenden klerk toe.

De klerk opende eene doos met blondes van dien prijs, spreide dezelve achteloos op de toonbank zeggende:

— Ziedaar, mijnheer, kies.

— Ah! zeide de classische jonge dorpeling, de oogen opegespalkt... en hij zocht woorden om een volzin uit te brengen, maar vond niets.

— Het schijnt, dat mijnheer gekscheren wil, zeide de klerk op dreigenden en twistzoekenden toon.

— O, wat gedachte! antwoordde *Tiet*, overwaard over den strengen blik des klerks; ik wil de eerste de beste nemen, deze hier of die daar... en deze waar noemt gij dus blondes?

— Mijnheer! riep de klerk, eene dramatische houding aannemende, mijnheer!

De ongelukkige *Tiet* opende zijne beurs en stortte op de toonbank het vaderlijk magdgeld uit. De klerk nam het geld en wikkelde de waar in een grijs

papier. Daarop greette de koopier de twee braine vrouwen en verliet de zaal, met een vasten van der- tig dagen in het verschiet.

Een uur lang, ging hij om met de noodlottige ge- dachte om zich in de Seine te werpen, of voor zij- ne laatste vijf centimes houtskool te koopen, maar de herinnering aan zijne zuster weerhield hem. Ik zal mij gedurende een maand straitschrijver maken, zeide hij, moed vattende, en mijne blande zenden aan mijne zuster, met de diligence van *Laffitte* en *Cast- lard*.

Overigens is *Tiet* thans geabonneerd bij een lees- kabinet, waar hij de braine vrouwen van *Walter Scott* en *lord Byron* bestudeert.

SPANJE.

Madrid, 28 sept. Volgens *el Heraldo* werd giste- ren verzekeerd, dat het gouvernement bevelen naar de grenzen gezonden heeft, om, onder geen voor- wensel, *Espartero* in Spanje toe te laten; daar hij wel tot senator benoemd is, doch eerst over eenige maanden het Spaansch grondgebied mag betreden.

— Het zelfde blad bevat den volgenden brief uit Londen, gedagteekend 10 dezer:

»Gisteren en heden hebben verscheidene Engelache dagbladen gemeld, dat *Espartero* zich binnen kort naar België en van daar over Frankrijk naar *Ma- drid* zal begeven. Ik weet uit eene goede bron, dat hij zulk een besluit nog niet genomen heeft; want ofschoon in de heden ontvangene Spaansche bladen het decreet voorkomt, waarbij hij tot senator be- noemd wordt, is hem dit nog niet officieel van we- ge de Spaansche ambassade hier te Londen bekend gemaakt. Bovendien heeft *Espartero* verklaard, en dat wel bij verschillende gelegenheden, dat hij nim- mer als geamnestieerde den vaderlandschen grond zal betreden; en tevens beweert hij, dat, ~~als hij~~ hem op een ander tijdstip tot verrader zijns vader- lands verklaard heeft, zij hem thans een plegtig herstel van eene schuldige is.

Madrid, 29 sept. In den *Boletín del Comercio* leest men het volgende: Volgens de laatste over Gi- braltar ontvangene berichten, schijnt het zeker, dat de emir *Abd-el-Kader* zich van het Marokkaansche rijk heeft meester gemaakt, door het bezetten van *Fez*, de hoofdstad en den strategischen sleutel van het rijk. — Deze groote gebeurtenis was voorzien en wij hebben dezelfde reeds voor eenigen tijd aange- kondigd. De invloed van deze daadzaak op de ge- steldheid van Europa in het algemeen, en van Spanje in het bijzonder, is onberekenbaar. Dit laatste land zou onwifselbaar door Frankrijk zijn verzwol- gen, op den dag, waarop de Fransche vlag van kaap *Spartel* zou gewaaid hebben. — Maar de emir, de groote padisha, de Mohammedaansche keizer van het westen van Afrika, eenmaal op den Marokkaan- schen troon gezeten, zal dit staatkundige plamgat eene onmetelijke strekking in de diplomatische wer- reld en de betrekkingen van Europa hebben. De Spaansche regering wijde dus eene onafgebroken op- lettendheid aan hetgeen er op onze naburige kusten van Afrika voorvalt, te meer daar wij vijf van de gewichtigste hoofdpunten van dit kustland bezitten, welke eene grenslijn uitmaken en des noods den grondslag kunnen worden van eene in alle opzichten uitgebreide magt.

BELGIE.

Brussel, 25 sept. Gisteren morgen is de bekende graaf *Henri de Merode* overleden, na eene ziekte van verscheiden maanden. De overledene, het hoofd van eene adellijke familie, welke in de geschiedenis van België roemvolle herinneringen heeft, was mar- kies van *Westerloo*, prins van *Rubempré*, grande van Spanje der eerste klasse, grootkruis van de *Leopolds-orde*, officier van het *Legioen van Eer*, oud lid van het nationaal congres, en sedert 1831 senator.

† *Brussel*, 25 sept. »De vorstelijke familie heeft gisteren de jaarlijkse publieke zitting van de academie van schoone kunsten bijgewoond. Met groot harmonie-concert, dat gisteren avond, op de *Place royale*, onder directie van den heer *Bender*, heeft plaats gehad, was overkletterlijk. De *Place royale* was met vlaggen versierd en doelmattig verlicht. Eene menigte volks verdrong zich, om de heerlijke toonen op te vangen. Het schoonste weder begun- stigde dit concert, dat heden en morgen avond, ten zes ure, herhaald zal worden.

— Ten negen ure, op een ochtend, zijn de hoog-

schutterijen, enz., weder in het strydpark gareden. — »De vorstelijke familie heeft heden de uitdeeling der prijzen aan de bekroonden van de universiteit en van het middelbaar onderwijs bijgewoond.

† *Brussel*, 26 sept. »Wil men iets, waarlijks schoons en vreemds zien, men ga een *bal populaire* bijwonen. Gisteren avond, ten 7 ure, heeft er alhier een plaats gehad op de *Place du Grand-Sablon*. De zaal in de openlucht was afgebakend, doch men kon over het staketsel heen zien. Midden op het plein, verhief zich een stallaadje, waarop een fiksch bezet orkest. De zonen van *Adam* snelden spoedig van alle kanten naar de dansaal en reken- den zoo maar te mogen intreden. Doch, ja, well... De consigne was: geen zoon van *Adam* wordt toegelaten, tenzij hij eene dochter van *Eva* bij zich hebbe. Dit gaf aanleiding tot menig dis- puut en tot menige grap. Hier hoorde men roe- pen: *Cinq centimes une dame*. Daar zag men eene schildwacht een troep jongens weerstaan. Maar het fraaiste nog, was het bal zelf. Men had eene goe- de laag zand op het plein gebracht, ten einde on- gelukken voor te komen. Doch, daar het regen- de, hinderde dit zand den dansers zeer, want het bleef aan hunne schoonsels zitten, en was oor- zaak, dat elk der dansers zijne talenten niet wel zoo in het oog kon doen vallen, als hij het voor zijne reputatie wel gewenscht had. Een blij ge- juch begroette vooral de *nin het zweeft hant van- schijns* dansenden, wanneer ze, met dame en al in het zand vielen.

Tot laat in den nacht heeft dit feest geduurd.

— De stad wemelt van vreemdelingen, zoodat men in de logementen verscheiden personen heeft moeten weigeren. De *Place des Martyrs* wordt den geheelen dag door bezocht, zoo om de herinneringen, daaraan verbonden, als wel, om het schoone ge- denkteeken van des konings beeldhouwer, *Guillaume Geefs*.

Binnenlandsche berichten.

Amsterdam, 25 sept. Blijkens eene bekendma- king van het Ed. Achtb. bestuur dezer stad, hebben de elf, tot kiezers benoemde heeren, allen verklaard, dat zij de vereischen, om kiezer te zijn, bezitten, en dus als leden van het kiezers-collegie zijn opge- treden, met uitzondering van den heer, *mr. P. M. G. van Hees*, wiens antwoord ten dezen alsnog wordt ingewacht.

— In de *Politieke Bijdragen* vindt men eenen brief van den heer *mr. C. L. Schüller tot Peuvraun* aan het kiezers-collegie te Utrecht, waarin deze heer, onder betuiging zijner vrijzinnige begijningen, zich aanbeveelt als candidaat voor de plaats in den raad, die binnen weinige dagen staat vervuld te worden. Wij vermelden deze nieuwigheid als een ons verblij- dend teeken des tijds; want ofschoon, gelijk de heer *Schüller* zelf zegt, zijne kans van gekozen te worden stechts klein is, kunnen wij niet anders dan beheren het voornemen van dien heer, om door deze openlijke candidatuur een voorbeeld te willen geven van hat- geen hij (en wij met hem) in ons vaderland wensche- lijk acht.

Amsterdam, 26 sept. Bij koninklijk besluit van 11 september is bepaald dat degenen, welke verlan- gen de koninklijke academie te Delft te bezoeken, voor de studien der talen, land en volkenkunde van Nederlandsch-Indië, zonder aanspraak te willen ma- ken op eene plaatsing als stipendiar, aldaar, te dien einde zullen worden toegelaten zonder vooraf- gaand examen, en zonder bewijs, dat zij den graad van docter of candidaat in de rechten hebben ver- kregen, adoch na gedane storting in de kas der academie, bij den aanvang van elk academie-jaar, eener somme van drie honderd gulden.

— Wij vernemen, dat in de aanstaande zitting der Staten-Generaal de verzesing des project- wet zal, aangeboden worden, waaraan sedert lang hier te lande behoefte was, en waarover wij dok meermalen gelegenheid hadden te spreken, eene wet namelijk op de politie der spoorwegen.

— De klagen oer het ondoelmatige en onvolledige onderwijs voor aanstaande apothekers in ons land zijn algemeen. Immers bepaalde zich dit enkel tot de lessen over schou- knijf- en sterkunde. De pharmaceutische warenkennis, de eigenlijke artswey- bereidkunde en de toxicologie (leer der vergiften),

die de schering en inslag van het vak uitmaken, worden nergens onderwezen.

In het Amsterdamsche departement der Nederland- sche maatschappij ter bevordering der pharmacie is, diën ten gevolge, het voorstel gedaan om in deze leemte te voorzien, en, door belanglooze medewerking van de onderstaande leden daartoe in staat gesteld, besloten, om voor de zonen, leerlingen en bedien- den van leden der maatschappij onderwijs te doen geven, door de heeren: *dr. S. Sarphati* in or- ganische scheikunde en toxicologie, *D. Pas*, in pharmaceutische, botanie- en warenkennis; *F. J. Swartwout*, in algemeene en pharmaceutische schei- kunde; *G. A. van Meurs Jr.*, in artsweybereidkunde.

Zulk eene krachtige poging om de vorming van apothekers aan de behoefte van onzen tijd en den toestand der wetenschap te doen beantwoorden, strekt der maatschappij tot eer en zal ongetwijfeld haren bloei magtig kunnen bevorderen.

Volgens eene aan de leden gezonden circulaire moeten zij, die van deze lessen wenschen gebruik te maken, zich vóór den 10den oktober e. k. schriftel- ijk aanmelden bij den secretaris van het departement den WelEdelen heer *F. J. Swartwout*. (H.-B.)

Amersfoort, 25 sept. De heer *Stové*, mr. goud- smid alhier, is door aankoop eigenaar geworden, van eene hier gevonden zilveren munt. Dezelve is vierkant ter grootte en dikte van eenen ouden gul- den, van onderen mat; op de bovensijde is een rond wapen gestempeld, waarvan het randschrift luidt: *Jure et tempore, a. 1672*. Het wapen stelt voor twee vakken met dubbele arenden en twee vakken tusschen dwarsstreepjes kleine hartjes, welke vakken kruislings over elkander liggen, de gehalte staat aan weerszijde van het wapen uitgedrukt door 22 stui- vers. Het is eene noodmunt, geslagen tijdens het verblijf der Franschen hier te lande. (N. E. C.)

Zierikzee, 24 sept. Vrijdag 11. stond voor de ar- rondissements-regtbank alhier de uitgever van den *Zierikzeeschen Nieuwsbode* teregt, wegens het opne- men in zijn blad van een artikel, waarin *Z. Exc* de minister van financiën zou zijn gesmaad geworden. Hij beweerde, dat artikel met toestemming van den uitgever, doch zonder diens laat-wit den *Asmo- dee* te hebben overgenomen en vertaald, en onder deze omstandigheden voor den inhoud niet aansp- rakelijk te zijn. Bij vonnis van heden morgen nam de regtbank dit beweren aan en ontleeg den gedaagde van alle regtsvervolging te dezer sake.

Kampen, 25 sept. Heden in den vroegen mor- gen overleed alhier, na eene langdurige vorawak- king, de heer, *Jacobus van Wijk, R.*, broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw, in den onder- dom van 66 jaren. 's Mans verdiensten in het vak van opvoeding en onderwijs zijn te over bekend, om ze hier in het breede te vermelden. Als een warm voorstander van hetgeen edel en goed is, werd hij bemind door allen, die zijne waarde als mensch en burger wisten te schatten. Sedert 1828 stond hij aan het hoofd van ons stedelijk instituut voor opvoeding en onderwijs; en weinige steden worden er in het vaderland gevonden, waar geen dankbare kweekeling zijne nagedachtenis zal zegenen.

De overledene laat eene treurende weduwe na en talrijke klein kinderen, zijnde de kinderen lang voor hem grafwaarts gedragen.

Frede zij zijner asche!
Lienden, 24 sept. Ten gevolge van gehoudene gesprekken en het lezen der tractaatjes van de ver- eeniging tot afschaffing van sterken drank, neemt het gebruik van sterken drank alhier af en hebben een paar personen, die den handel in het groot verkochten, besloten, dien handel aan een kant te doen.

Ingezonden stukken.

Metaphysische ontdekkingen.

De *Staats-Courant* van zondag 10den (en maan- den 20sten) dezer geeft ons uitkomst over zaken van groot aangelang. Dezelve vangt aan met een besluit en twee wetten. De eerste diar wetten stelt het tractement van *Z. M.* betrekbaar en de dus voor de regering en de geregeerden. De belangrijkste verschijnselen welke de lijf- beleving, Nictemina is dat besluit belangrijker: want de re- gering doet het berekenen plaatsen. Een besluit heeft

